

Can Palà

Aguilar de Segarra

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Al nord del nucli de Castellar.
Emplaçament
Alçada: A la dretal de la N-141 g direcció Calaf. Passat el Km 5
401,4

Coordenades:

Latitud: 41.7297
Longitud: 1.65555
UTM Est (X): 388185
UTM Nord (Y): 4620639

Classificació

Número de fitxa 08002 - 8
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIV
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Reformat al segle XX
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL, Catàleg de béns protegits POUM, 29
Número inventari Si, IPA 16156
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 8208401CG8280N0001HK
Autoria de la fitxa Cristina Belmonte, iPAT Serveis Culturals
Data de registre de la fitxa: dt., 01/08/2017 - 02:00

Descripció

Esplèndida mostra d'arquitectura rural fruit de la seva importància als segles XVII-XVIII.

Casa de planta allargassada amb planta baixa, primer pis i golfes, amb coberta a dues aigües i un ràfec fet amb dues línies de teules i rajols. En el seu extrem est hi ha una galeria coberta al primer pis, que s'adossa a una torre. Aquesta torre té planta quadrangular i és un pis d'alçada més alta que la resta de construccions de l'edifici. Coberta a quatre aigües, a sobre hi ha un parallamps.

L'accés principal a l'edifici és per la banda sud, a tocar de la carretera, on hi ha la porta principal feta amb arc de mig punt definit per dovelles de pedra ben treballades, sobre una de les quals hi ha pintat el número 62. A l'esquerra d'aquesta porta, el mur del cos oest, està construït de forma atalussada.

Pel que fa a la resta d'obertures de l'edifici, estan definides per pedres ben treballades i sembla que conserven restes d'haver estat pintades amb "blauet".

L'edifici està fet amb pedres sense treballar col·locades unes al costat de les altres definint filades més o menys regulars. Les pedres treballades es troben delimitant les obertures o les cantonades de cada un dels cossos que componen l'edifici. És evident que la construcció ha estat reformada i ampliada progressivament al llarg dels segles, i sembla clar que durant el segle XX o inicis del XXI s'hi ha fet una reforma important, rejuntant moltes de les pedres de l'edifici. Tanmateix sembla que a la torre escara es conserven restes visibles del morter original.

Al voltant de la casa principal hi ha diversos coberts i annexos. En un d'ells situat a l'extrem oest, hi ha un rellotge de sol pintat a la façana, en força mal estat de conservació.

Observacions:

Té un rellotge de sol.

Antigament conegut com Mas Bassa o Baça,

Història

Apareix al fogatge de 1365 com Mas Ça Baça. Na Dolça, muller d'en Pere Ça Baça, propietaris.

El 1647 mor Magí Palà, Batlle de Castellar i en el seu testament hi ha una gran quantitat de deixes i llegats.

Els Palà en aquest moment són molt rics i influents tal com denoten les seves amistats i com s'observa al capbreu de 1669 que a banda del mas de la Bassa tenen el mas de Tornamira, el de Beneteres (actualment Tinet), el mas de la Calçada (actualment Masia) i el de Semís. (PARCERISAS 2000: 108).

Can Palà també apareix al capbreu de Francesc d'Amat i de Planella 1703-1708 i en el cens de Castellar de 1716, el propietari és Magí Palà. També surt en el cens de 1857, on Anna Mª Palà és la pubilla, néta d'en Magí. La família Palà ha estat vinculada a l'edifici com a mínim des del segle XVI fins a l'actualitat.

(PARCERISAS 2013: 80, 139). Els Palà que al segle XVI són rics, al XVII es mantenen i en arribar al segle XIX entren en crisi.

Anna M^a va ser la darrera hereva amb el cognom Palà, es coneix el patrimoni de la pubilla, gràcies a l'inventari aixecat pel seu oncle Ramon Domènec de l'Azina de Calonge. (PARCERISAS 2000: 156)

El camí Ral passava just per davant de l'edifici, entre aquest i Can Teixidor, seguint el traçat de l'actual N-141g.

Bibliografia

PARCERISAS, R. (2000): Memòria d'Aguilar de Segarra. Recull de la vida d'un poble. Centre d'Estudis del Bages.

PARCERISAS I COLOMER, Roser (2013) Mil anys d'història. Castell de Castellar. Ajuntament d'Aguilar de Segarra.

